

LIETUVOS BAUDŽIAMOSIOS  
JUSTICIJOS TEISĖ  
PATIRTIS IR ATEITIS

---

*Liber amicorum*

profesoriui  
GINTARUI ŠVEDUI

LIETUVOS BAUDŽIAMOSIOS  
JUSTICIJOS TEISĖ  
PATIRTIS IR ATEITIS

Recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys



*Liber amicorum*

profesoriui  
GINTARUI ŠVEDUI





Teisės  
fakultetas

# LIETUVOS BAUDŽIAMOSIOS JUSTICIJOS TEISĖ PATIRTIS IR ATEITIS

Recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys



*Liber amicorum*

profesoriui  
GINTARUI ŠVEDUI



VILNIAUS  
UNIVERSITETO  
LEIDYKLA

2024

#### Recenzentai

Partnerystės prof. dr. **GINTARAS GODA**  
Lietuvos Respublikos Konstitucinio  
Teismo Pirmininkas  
Vilniaus universiteto Teisės fakulteto  
Baudžiamosios justicijos katedra

Prof. dr. **SAULIUS KATUOKA**  
Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos  
Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės  
instituto direktorius

Prof. dr. **VIDMANTAS EGIDIJUS KURAPKA**  
Mykolo Romerio universiteto garbės profesorius,  
Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos  
Baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso  
institutas

#### Rinkinio autoriai

**MARIUS AIDUKAS**  
**RIMA AŽUBALYTĖ**  
**JUSTINAS BAGDŽIUS**  
**YURII BAULIN**  
**TOMA BIRMONTIENĖ**  
**TOMAS DAVULIS**  
**LAURYNAS DIDŽIULIS**  
**ROMUALDAS DRAKŠAS**  
**MINDAUGAS GIRDAUSKAS**  
**NIDA GRUNSKIENĖ**  
**EDITA GRUODYTĖ**  
**AURELIJUS GUTAUSKAS**  
**OLENA YEVDOKIMOVA**  
**UGNĖ JAKAITYTĖ**  
**GABRIELĖ JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ**  
**EVALDAS KLIUČINSKAS**  
**PRANAS KUONIS**  
**MINDAUGAS KUKAITIS**  
**EGIDIJUS KŪRIS**  
**JUSTYNA LEVON**  
**ANATOLIY A. LYTUVYENKO**

#### Sudarytojas ir mokslinis redaktorius

prof. dr. **JONAS PRAPIESTIS**  
Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės  
akto signataras,  
Vilniaus universiteto profesorius emeritas,  
Vilniaus universiteto Teisės fakulteto  
Baudžiamosios justicijos katedros vedėjas

Redaktorė  
**VILIJA KRUOPIENĖ**

**JEVGENIJ MACHOVENKO**  
**SVETLANA MELNIČENKO**  
**ARŪNAS MEŠKA**  
**ILONA MICHAILOVIČ**  
**VYGANTĖ MILAŠIŪTĖ**  
**ALBERTAS MILINIS**  
**VYTAUTAS NEKROŠIUS**  
**GODA NORVAIŠYTĖ**  
**DAIVA PETRYLAITĖ**  
**VIDA PETRYLAITĖ**  
**YURIJ PONOMARENKO**  
**DARIUS PRAPIESTIS**  
**DEIMILĖ PRAPIESTYTĖ**  
**JONAS PRAPIESTIS**  
**JANUSZ RAGLEWSKI**  
**MARIUS STRAČKAITIS**  
**LAURA ŠIVICKAITĖ-MOLDARIENĖ**  
**ROKAS USCILA**  
**TOMAS VERSEKĖNAS**  
**ANDŽELIKA VOSYLIŪTĖ**  
**EDITA ŽIOBIENĖ**

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų  
informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

ISBN 978-609-07-1077-7 (spausdinta knyga)  
ISBN 978-609-07-1078-4 (skaitmeninis PDF)  
DOI: <https://doi.org/10.15388/LBJT.2024>

## TURINYS

### Į V A D A S

<i>Acclamatio</i> GINTARUI ŠVEDUI: Mokslo, valstybės reformų ir teisės kūrybos dešimtmečiai .....	9
---	---

### I S K Y R I U S

#### EGIDIJUS KŪRIS

Žemyn ir aukštin. Kelios konstitucionalisto mintys apie konstitucinės ir baudžiamosios teisės sąveiką .....	41
---	----

#### TOMA BIRMONTIENĖ

Baudžiamosios teisės konstitucionalizavimo patirtis .....	97
---	----

#### DARIUS PRAPIESTIS

Baudžiamoji justicija statistikos labirintuose .....	114
--	-----

#### ROMUALDAS DRAKŠAS

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso sisteminių pokyčių būtinumas .....	152
---	-----

### II S K Y R I U S

#### DEIMILĖ PRAPIESTYTĖ

Baudžiamosios teisės atspindžiai Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje .....	179
---	-----

#### GABRIELĖ JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ, TOMAS VERSEKĖNAS, SVETLANA MELNIČENKO

Karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui: tarptautinis ir nacionalinis diskursas .....	199
---	-----

#### AURELIJUS GUTAUSKAS

Ar prekybos žmonėmis nusikaltimas – vis dar iššūkis Lietuvos teismams? .....	229
--	-----

#### VYGANTĖ MILAŠIŪTĖ

Valstybės sienų uždarymas pagal tarptautinę ir Europos Sąjungos teisę žmogaus teisių apsaugos požiūriu .....	248
--	-----

#### EDITA GRUODYTĖ, ALBERTAS MILINIS, EVALDAS KLIUČINSKAS

Baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą disponavimą pirmtakais (prekursoriais). Ar Lietuva tinkamai įgyvendina Europos Sąjungos Tarybos pamatinį sprendimą 2004/757/TVR? .....	271
--	-----

### **III SKYRIUS**

#### **EDITA ŽIOBIENĖ**

Nepilnamečių baudžiamosios atsakomybės aspektai ..... 291

#### **DAIVA PETRYLAITĖ, VIDA PETRYLAITĖ**

Profesinių sąjungų veiklos laisvė: teisinės garantijos ir baudžiamoji atsakomybė ..... 310

#### **MARIUS STRAČKAITIS**

Notaro pareigos ir atsakomybė baudžiamosios teisės požiūriu ..... 330

#### **JUSTINAS BAGDŽIUS**

(Ne)atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės ..... 357

#### **ILONA MICHAILOVIČ, UGNĖ JAKAITYTĖ**

Terapinės jurisprudencijos galimybės Lietuvos baudžiamojoje justicijoje: kaltininko ir nukentėjusio asmens susitaikymo atvejis ..... 379

#### **JUSTYNA LEVON, JANUSZ RAGLEWSKI, ARŪNAS MEŠKA**

Baudžiamoji atsakomybė už transporto priemonės vairavimą esant neblaiviam. Lietuvos ir Lenkijos patirtis: teisinės lyginamosios išvalgos ..... 394

#### **MARIUS AIDUKAS**

Kai kurios dokumento suklastojimo ar disponavimo suklastotu dokumentu teisinio vertinimo problemos ..... 418

### **IV SKYRIUS**

#### **PRANAS KUČONIS**

Teismų praktikos aiškinant ir taikant teisės aktus baudžiamosiose bylose keitimas ..... 429

#### **MINDAUGAS KUKAITIS**

Advokatas baudžiamojoje justicijoje ..... 457

#### **RIMA AŽUBALYTĖ, MINDAUGAS GIRDAUSKAS**

Baudžiamojo proceso išlaidų paskirstymas Lietuvos teisėje ..... 475

#### **MINDAUGAS GIRDAUSKAS, RIMA AŽUBALYTĖ**

Išteisintojo išlaidų advokatui priteisimas iš nukentėjusiojo pagal Lietuvos teisę ..... 499

#### **LAURA ŠIVICKAITĖ-MOLDARIENĖ**

Konsultacinės išvados reikšmė teismo sprendimui baudžiamojoje byloje ..... 516

## **V SKYRIUS**

### **ROKAS USCILA**

Nuteistųjų pusiaukelės namų tinklo plėtra Lietuvoje ..... 531

### **ANDŽELIKA VOSYLIŪTĖ**

Lygtinio paleidimo taikymą reglamentuojančių įstatymų kaita ir kokybė atkūrus Lietuvos nepriklausomybę ..... 548

### **GODA NORVAIŠYTĖ**

Laisvės atėmimo bausmės vykdymo moterims problematika ir lygtinio paleidimo taikymas ..... 576

## **VI SKYRIUS**

### **LAURYNAS DIDŽIULIS**

Baudimo civilinėse bylose problema ..... 599

### **VYTAUTAS NEKROŠIUS**

Kiek viešojo intereso yra civiliniame procese? ..... 620

### **TOMAS DAVULIS**

Vietinis norminis teisės aktas kaip darbo teisės šaltinis ..... 631

### **ANATOLIY A. LYTUVYENKO, JEVGENIJ MACHOVENKO**

Diskusija dėl anatominių žmogaus organų teisinio statuso ..... 662

## **VII SKYRIUS**

### **JONAS PRAPIESTIS**

Valstybės teisinė sistema ir politinė kultūra: istorinis diskursas ..... 675

## **VIII SKYRIUS**

### **NIDA GRUNSKIENĖ**

Lietuvos ir Ukrainos baudžiamųjų justicijų išbandymų istorinės paralelės ..... 771

### **YURII BAULIN**

Naujojo Ukrainos baudžiamojo kodekso projektas: konceptualūs principai ir pagrindinės nuostatos (anglų kalba) ..... 789

### **YURIY PONOMARENKO**

Pagrindiniai iššūkiai Ukrainos baudžiamajai teisei, prasidėjus didelio masto karui, ir įstatymų leidėjo atsakas į juos (anglų kalba) ..... 804

### **OLENA YEVDOKIMOVA**

Laisvės atėmimas iki gyvos galvos pagal Ukrainos baudžiamuosius įstatymus: bausmės skyrimo ir atleidimo nuo jos ypatumai (anglų kalba) ..... 818